

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 134/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Danicou Sitárovou, advokátkou, Námestie hrdinov 13, Levice, proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/244/21/K z 13. októbra 2021 takto

rozhodol:

Návrh **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. februára 2022 domáha prieskumu napadnutého rozhodnutia, ktorým mu odporca ako členovi dozornej rady [REDACTED], za nepodanie oznámenia podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) v lehote podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona uložil podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 17 ústavného zákona pokutu v sume 1 133 eur. Napadnuté rozhodnutie žiada zrušiť a vec vrátiť odporcovi na nové konanie.

2. Navrhovateľ pred ústavným súdom namieta, že jeho úmyslom nebolo nesplniť si povinnosť podať príslušné oznámenie. Vzhľadom na to, že žiadnu funkciu podľa čl. 2 ústavného zákona skôr nevykonával, kontaktoval aj tajomníčku odporcu na účel zistenia jeho povinností vyplývajúcich z verejnej funkcie. Navyše, v januári 2021 bol pozitívne testovaný na COVID-19, z ktorého sa zotavoval dlhšiu dobu. Okrem toho sa v nasledujúcich mesiacoch musel zaoberať životnými situáciami, akými sú zmena zamestnania a zmena bydliska a s ním súvisiace sťahovanie. Od 15. februára 2021, keď nastúpil do štátnej služby, sa taktiež vzdal odmien spojených s výkonom funkcie člena dozornej rady. Počas výkonu svojej verejnej funkcie uprednostňoval verejný

záujem pred svojimi súkromnými záujmami. V roku 2020 vykonával verejnú funkciu iba 15 dní, za čo mu bola vyplatená odmena 98,49 eur, ktorá je zjavne neprimeraná uloženej pokute v sume 1 133 eur.

3. Podľa navrhovateľa odporca nedostatočne objasnil skutkový stav a nezohľadnil pri svojom rozhodovaní nepriaznivé životné okolnosti na jeho strane, jeho neskúsenosť s výkonom funkcie verejného funkcionára, dĺžku výkonu verejnej funkcie v roku 2020 v trvaní iba 15 dní, výšku odmeny v sume 98,49 eur, ako ani skutočnosť, že sa od 15. februára 2021 nároku na odmenu úplne vzdal. V tomto smere odporca nesprávne uviedol, že navrhovateľ sa odmeny vzdal už 15. decembra 2021.

4. Napokon navrhovateľ uviedol, že rozhodnutia odporcu, ktorý niektorým verejným funkcionárom pri nesplnení povinností uloží pokuty a iným v rovnakých či podobných situáciách pokuty neuloží, popierajú princípy právneho štátu.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu

5. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 42 ods. 2 písm. v) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konanie je návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa osobitného zákona.

7. Ústavný súd návrh navrhovateľa predbežne prerokoval a dospel k záveru, že je potrebné ho odmietnuť.

8. Ústavný súd vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov stabilne judikuje, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (II. ÚS 185/2014, II. ÚS 878/2014).

9. Vo vzťahu k námietke navrhovateľa, že jemu uložená pokuta je neprimeraná porušenej povinnosti, ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej ako odporca, tak ani ústavný súd nemá kompetenciu či možnosť meniť taxatívne určenú výšku pokuty podľa ústavného zákona (II. ÚS 387/2011, III. ÚS 533/2012, III. ÚS 274/2021). Pokiaľ bola navrhovateľovi uložená pokuta na základe ústavného zákona, a táto pokuta bola (správne) vypočítaná podľa príslušných ustanovení

ústavného zákona, ústavný súd ako štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) viazaný ústavou nemôže v tomto konaní dodatočne prehodnocovať jej primeranosť vo vzťahu k okolnostiam daného prípadu, pretože takéto moderačné oprávnenie mu neprislúcha (IV. ÚS 511/2012, IV. ÚS 716/2013, II. ÚS 771/2014; pozri tiež PLz. ÚS 1/2016, podľa ktorého ústavný súd v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov preskúmava aj správnosť výšky pokuty uloženej verejnému funkcionárovi).

10. Pri výpočte pokuty za porušenie ústavného zákona nemôže odporca pokutu prispôbovať existencii či neexistencii úmyslu verejného funkcionára porušiť jeho povinnosť, prípadne zohľadňovať dĺžku výkonu verejnej funkcie verejným funkcionárom či životné okolnosti na strane verejného funkcionára, aj keď sa ich zohľadnenie môže javiť verejnému funkcionárovi ako spravodlivé či rozumné (porov. vec II. ÚS 787/2016, v ktorej navrhovateľka síce príslušné oznámenie podľa ústavného zákona podala, avšak nie písomne odporcovi, ale elektronicky jeho predsedovi, vec II. ÚS 448/2018, v ktorej navrhovateľka nepodala oznámenie v dôsledku tvrdenej dlhodobej práceneschopnosti, vec I. ÚS 110/2019, v ktorej navrhovateľka vo vzťahu k neuvedeniu majetku – pozemkov pod nehnuteľnosťou – v jej oznámení argumentovala neúmyselným porušením povinnosti a verejným povedomím o jej vlastníckom vzťahu, keď nehnuteľnosti o. i. prezentovala aj na sociálnych sieťach, alebo vec I. ÚS 331/2021, v ktorej navrhovateľ argumentoval neúmyselným porušením povinnosti a omeškaním „len“ 16 dní).

11. Ako už bolo uvedené, zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona. Nenaplnenie ústavného zákona, resp. skutočnosť, že navrhovateľ porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z ústavného zákona, predstavuje dostatočný a relevantný základ na záver odporcu o porušení ústavného zákona a uložení pokuty podľa ústavného zákona. Verejný funkcionár domáhajúci sa zrušenia rozhodnutia vydaného na základe ústavného zákona má v tomto type konania pred ústavným súdom preukázať, že si svoju povinnosť splnil, a tým sa zbaví svojej zodpovednosti podľa ústavného zákona. Navrhovateľ v tejto veci si svoju povinnosť nesplnil, čo napokon v podstate uznal aj sám vo svojom návrhu.

12. Ústavný súd nemohol prisvedčiť ani námietke navrhovateľa o tom, že s povinnosťami spojenými s výkonom verejnej funkcie dosiaľ nemal skúsenosti. Ústavný súd opakovane judikoval, že verejný funkcionár má poznať obsah ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a postupovať podľa neho (IV. ÚS 3/07, II. ÚS 101/07).

13. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na rozdielnú prax odporcu pri ukladaní pokút verejným funkcionárom, ústavnému súdu je táto prax odporcu známa (zdržanie sa hlasovania členov odporcu pri rozhodovaní o porušení povinnosti podľa ústavného zákona a na to nadväzujúceho uloženia pokuty vo vzťahu k niektorým verejným funkcionárom). Ústavný súd už judikoval, že takýto postup odporcu neprispieva k posilňovaniu dôvery občanov (verejnosti) v právny štát (I. ÚS 331/2021). Uvedené však nemá vplyv na to skutočnosť, že navrhovateľ si povinnosť podľa ústavného zákona nesplnil a že mu za to bola uložená pokuta v súlade s ústavným zákonom.

14. Vzhľadom na všetko už uvedené bolo potrebné tento návrh odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

15. Keďže návrh ako celok bol odmietnutý, ústavný súd už o ďalších návrhoch navrhovateľa uplatnených v petite návrhu nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu